

Ökad säkerhet i domstol

Till justitieutskottet

Justitieutskottet beslutade den 12 april 2012 att ge finansutskottet tillfälle att yttra sig över två motioner som väckts med anledning av proposition 2011/12:63 Ökad säkerhet i domstol. Motionerna innehåller förslag om att inrätta permanenta inpasseringskontroller med larmbågar vid Sveriges domstolar och att utöka närvaron av uniformerad säkerhetspersonal.

Finansutskottet, som begränsar sitt yttrande till ärendets budgetaspekter, betonar i yttrandet vikten av att nya utgifter för staten alltid föregås av en grundlig beredning av regeringen och att besluten fattas inom ramen för den ordinarie budgetprocessen.

Utskottets överväganden

Justitieutskottet beslutade den 12 april 2012 att ge finansutskottet tillfälle att yttra sig över motionerna 2011/12:Ju7 av Morgan Johansson m.fl. (S) och 2011/12:Ju8 av Kent Ekeröth (SD) som väckts med anledning av proposition 2011/12:63 Ökad säkerhet i domstol. Motionerna innehåller förslag om att inrätta permanenta inpasseringskontroller med larmbågar vid Sveriges domstolar och att utöka närvaron av uniformerad säkerhetspersonal.

Propositionen

I proposition 2011/12:63 Ökad säkerhet i domstol lämnas förslag som har till syfte att stärka säkerheten i domstolarna och skapa förutsättningar för alla som besöker eller verkar i en domstol att känna sig trygga och säkra där.

Regeringen föreslår en ny och enhetlig reglering av förutsättningarna för säkerhetskontroller i domstol. Uppdelningen mellan allmän och särskild säkerhetskontroll tas bort. En säkerhetskontroll i domstol får genomföras om en sådan kontroll behövs för att begränsa risken för att det i en domstols lokaler eller i andra lokaler som används vid en domstolsförhandling begås brott som innebär allvarlig fara för någons liv, hälsa eller frihet eller för omfattande förstörelse av egendom. Ett beslut om säkerhetskontroll ska avse viss tid, dock längst tre månader, eller en viss förhandling.

Beslut om huruvida en säkerhetskontroll ska genomföras fattas av domstolens chef eller någon annan lagfaren domare som han eller hon har delegerat beslutanderätten till. Ska en säkerhetskontroll genomföras med anledning av en viss förhandling, får beslut även fattas av rätten. Innan ett beslut om säkerhetskontroll fattas ska man samråda med polismyndigheten och, om kontrollen ska genomföras med anledning av en viss förhandling i brottmål, med åklagaren. Samråd behöver dock inte genomföras om det är uppenbart obehövt.

En säkerhetskontroll genomförs, efter närmare anvisningar av polismyndigheten, av en ordningsvakt under ledning av en polisman eller av en polisman. Vid kontrollen ska kroppsvisitation och undersökning av väskor och andra föremål i första hand utföras genom användande av metalldetektor eller någon annan liknande anordning. Möjligheten att lämna okontrollerade väskor och andra föremål för förvaring tas bort.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2012.

Motionerna

I motion 2011/12:Ju7 av Morgan Johansson m.fl. (S) föreslås att riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att göra det möjligt för domstolar att på sikt införa permanenta säkerhetskontroller.

I motion 2011/12:Ju8 av Kent Ekeröth (SD) föreslås att riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening dels vad som anförs i motionen om att fasta och permanenta inpasseringskontroller med larmbågar, lika dem som används på flygplatser, installeras vid Sveriges domstolar, dels vad som anförs i motionen om att utöka säkerhetspersonalen, i form av synliga uniformerade vakter, för att ge ökad upplevd och faktiskt trygghet i Sveriges domstolar.

Kostnadsbedömning

Domstolsverket har i en promemoria redovisat ett underlag för beräkning av kostnaderna för säkerhetskontroller i domstolar (daterad den 22 februari 2011). Promemorian baseras på de förslag som redovisas i betänkandet Ökad säkerhet i domstol (SOU 2009:78). Kostnadsbedömningar görs för införandet av säkerhetskontroller på permanent basis dels vid 20 domstolar, dels vid samtliga domstolar i två olika etapper.

Beräkningsunderlagen för de två alternativen redovisas i tabellerna nedan.

Tabell 1 Kostnadsbedömning för 20 domstolar (första etappen)

	Antal	Enhetskostnad	Belopp
Driftkostnader¹			
Ordningsvakter	2,5 i snitt per domstol	50 st à 440 000 kr/år	22 mnkr/år
Inhyrd bevakningstjänst	200–2 200 dagar	4 500 kr/dag	0,9 mnkr– 9,9 mnkr
Investeringskostnader²			
Röntgenutrustning	10 st	300 000 kr/styck	3 mnkr
Larmbågar	20 st	80 000 kr/styck	1,6 mnkr
Ombyggnationer	20 domstolar		30 mnkr
SUMMA			57,5 mnkr–66,5 mnkr

¹ Kostnader för ordningsvakter, inhyrd bevakningstjänst.

² Kostnader för röntgenutrustning, larmbågar och ombyggnationer av domstolar.

Tabell 2 Kostnadsbedömning för samtliga domstolar (andra etappen)

	Antal	Enhetskostnad	Belopp
Driftkostnader³			
Ordningsvakter	2,5 i snitt per domstol		60,7 mnkr
Investeringskostnader⁴			
Larvbågar	65 st	80 000 kr/styck	5,2 mnkr
Ombyggnationer			35 mnkr
SUMMA			100,9 mnkr

Finansutskottets ställningstagande

Justitiekommittén har gett finansutskottet tillfälle att yttra sig över motioner som innehåller förslag om att inrätta permanenta inpasseringskontroller med larvbågar vid Sveriges domstolar och att utöka närvaron av uniformerad säkerhetspersonal. Finansutskottet begränsar yttrandet till ärendets budgetaspekter.

Som framgår ovan har Domstolsverket tagit fram ett underlag för beräkning av kostnaderna för säkerhetskontroller i domstolar. Sammanfattningsvis konstaterar Domstolsverket i promemorian, mot bakgrund av utredningsförslaget, att ökade säkerhetskontroller totalt skulle innebära stora kostnadsökningar för Sveriges Domstolar. Investeringskostnaderna beräknas kunna bli ca 75 miljoner kronor och de ökade årliga driftkostnaderna sammanlagt ca 93 miljoner kronor.

Från finansutskottets utgångspunkt är det, i likhet med vad utskottet flera gånger tidigare konstaterat (senast i yttr. 2011/12:FiU5y till utbildningsutskottet), viktigt att de statsfinansiella konsekvenserna av förslagen om att öka säkerhetskontrollerna vid domstolarna beaktas inom ramen för den årliga budgetprocessen. Utskottet har upprepade gånger framhållit den breda parlamentariska förankring som sedan mitten av 1990-talet finns kring behovet av sunda offentliga finanser och hur det finanspolitiska ramverket ska användas för att uppnå detta (jfr bet. 2010/11:FiU42). Den nya budgetprocessen, där riksdagen bl.a. använder rambeslutsmodellen, har varit en starkt bidragande faktor till den goda utvecklingen av de offentliga finanserna sedan mitten av 1990-talet. Utskottet vill betona vikten av att nya utgifter för staten alltid föregås av en grundlig beredning av regeringen och att utgiftspåverkande beslut fattas inom ramen för den ordinarie budgetprocessen.

³ Kostnader för ordningsvakter.

⁴ Kostnader för larvbågar och ombyggnationer av domstolar.

Stockholm den 24 april 2012

På finansutskottets vägnar

Fredrik Olovsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Fredrik Olovsson (S), Elisabeth Svantesson (M), Pia Nilsson (S), Göran Pettersson (M), Jörgen Hellman (S), Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M), Maryam Yazdanfar (S), Per Åsling (C), Marie Nordén (S), Staffan Anger (M), Anders Sellström (KD), Erik Almqvist (SD), Ulla Andersson (V), Sven-Erik Bucht (S), Edip Noyan (M), Mats Pertoft (MP) och Martin Andreasson (FP).